

www.nfunorge.org
Adresse: NFU Oslo fylkeslag, Postboks 8954
Youngstorget, 0028 Oslo
E-post: oslofylkeslag@nfunorge.org
Telefon: 22 39 60 50

Høring skolebehovsplan 2026 – 2045

Norsk forbund for utviklingshemmede (NFU) er en interessepolitisk organisasjon som jobber for å ivareta menneskerettighetene til mennesker med utviklingshemming og kognitive funksjonsvariasjoner. NFU Oslo vil med dette gi tilsvar på skolebehovsplanen for å ivareta denne elevgruppen i Oslo kommune.

Kommentarer til skolebehovsplanen

NFU Oslo ønsker ikke å kommentere på forslagene om den enkelte skole, men vi ønsker å kommentere på skoleeiers ansvar for å tilrettelegge for en målrettet og tilpasset undervisning for **alle** elever, også elever med utviklingshemming og kognitive funksjonsvariasjoner. Skoleeier har, som kjent, ansvar for å tilby tilrettelagt undervisning tilpasset den enkelte elev.

Alle elever har rett til tilpasset undervisning ved sin nærskole (s.12). NFU Oslo sin holdning er at dette er en grunnleggende rett som må ivaretas. Nærskolens betydning for elevenes sosiale miljø, nabolag og tilknytning gjelder for alle elever, også denne gruppen. Når det likevel er slik at mange pårørende til elever med ulik grad av utviklingshemming søker om et spesialtilbud i tilrettelagte læringsmiljøer kan det ha mange årsaker; nærskolen kommuniserer at de ikke er i stand til å gi et tilstrekkelig godt tilbud for eleven, de fysiske rammebetingelsene er ikke tilstede, tilbudet blir enetimer med ufaglærte lærekrefter, og det er lite kompetanse for gode læringsmiljøer for de aktuelle elevene.

Denne elevgruppen er svært mangfoldig, fra lettere lærevansker til alvorlig kognitiv funksjonsnedsettelse og fysisk funksjonshemming. Vi mener de foresatte, i nært samarbeid med spesialpedagog og PPT, er de som best kan vurdere hva de mener er den beste løsningen for det enkelte barn. Oslo har mange elever og mange skoler, det er derfor naturlig at også søkingen til spesialskoler og -grupper blir større, fordi det er mulig å tilrettelegge for god undervisning med sterke fagmiljøer, uten at de geografiske avstandene blir for store.

Alt dette er kjente argumenter for Utdanningsetaten. Skolebehovsplanen bekrefter at behovet for spesialskoler og -grupper øker mye. Derfor ser vi med bekymring på hvor lite fokus planen har på å ivareta dette økende behovet. Som merknad ved foreslåtte endringer ved den enkelte skole med spesialtilbud i dag, er det en generell kommentar som; *spesialgruppe må ivaretas*.

I planen står det at 50 % av alle søknader om spesialundervisning på spesialskoler og -grupper får avslag (Forslag til endringer: s.24), at det bare i skoleåret 24/25 er gitt 150 avslag på søknader til personer med en autismediagnose, noe som er over 50% (s. 51). Hva med alle de andre søkerne som også har fått avslag? For å møte dette økte behovet er det planlagt for en økning av 121 elevplasser (s. 52) med spesialtilbud, fram til 2034, altså de neste ti årene. For oss tilsier det at avslagsprosenten vil øke betydelig hvis ikke planen for flere spesialskoler og -grupper økes betraktelig. Det betyr at pårørende, som mener at nærskolen ikke kan gi deres barn et tilfredsstillende skoletilbud, og derfor søker et tilrettelagt skoletilbud i en spesialskoler og -grupper, ikke vil få det tilbudet.

Skolebehovsplanen åpner for å bruke skolebygg som ønskes nedlagt, til andre undervisningsformål, bl.a. spesialtilbud (etterbruk). Det er sikkert fint, om byggene kan tilpasses elevenes behov, men det vil ikke være tilstrekkelig. Det må planlegges for flere tilbud, og det må gjøres gode kartlegginger av det reelle behovet.

Vi vet ikke hva Utdanningsetaten har gjort for å få god oversikt over behovet de siste årene, men vi tillater oss å vise til byrådssak 267/22, bystyresak 46/23 og Norconsults grundige rapport *Kunnskapsoppsummering spesialundervisning i Osloskolen* fra januar 2023. NFU Oslo deltok i høringen og i presentasjonen av denne rapporten, og vi var med i grupper hvor vi drøftet funnene.

Vi etterlyser i skolebehovsplanen også hvordan Utdanningsetaten skal ivareta behovene for AKS for elever med utviklingshemming og kognitive funksjonsnedsettelse. Vi var med å fremme forslag om å tenke soner i byen, at nabobydeler samarbeider, for å gi gode heldagstilbud til elever med omfattende behov.

En plan for spesialskoler og -grupper i Osloskolen

Utdanningsetaten skriver at dere *ser et økt behov for spesialskoler (byomfattende tilbud) og spesialgrupper og -avdelinger* (Forslag til endringer: s. 29). Forslag til ny skolebehovsplan svarer ikke ut denne utfordringen.

Oslo kommune, som skoleeier, må sørge for at det lages en grundig oversikt og plan for hvordan behovet for spesialskoler og -grupper skal ivaretas og utvides i forhold til det reelle behovet. Dette må gjøres så snart skolebehovsplanen er fastsatt. Planen må omfatte behovet både for grunnskole og videregående skole.

For denne elevgruppen er det helt nødvendig å tenke «heldagstilbud». Det er viktig med et godt AKS-tilbud i både barne-, ungdoms- og videregående skole, og at tilbudet ikke skaper mye forflytning og uro. Pårørende til denne elevgruppen vil også gjerne delta i arbeidslivet.

Oslo, 6. mai 2025

NFU Oslo